

UCHWAŁA NR 425/2024
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 30 grudnia 2024 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej Polska 2050
o źródłach pozyskania środków finansowych w 2023 r.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1215)

postanawia

przyjąć sprawozdanie partii politycznej Polska 2050 o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2023 r. **ze wskazaniem uchybień** polegających na naruszeniu art. 35 ust. 1, art. 36 ust. 1 w związku z art. 25 ust. 1, art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 września 2023 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. poz. 2076) oraz na naruszeniu art. 25 ust. 6–13 i art. 27a ust. 1 ustawy o partiach politycznych.

Uzasadnienie

Partia polityczna Polska 2050 (EwP 372) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2023 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych.

Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych.

Do sprawozdania dołączono sprawozdanie biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą, z badania sprawozdania Partii w zakresie wpływów na jej Fundusz Wyborczy.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy o partiach politycznych, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie przedłożonych dokumentów oraz informacji Prezesa Zarządu Krajowego Partii dołączonej do tych dokumentów stwierdziła, co następuje.

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych (z wyłączeniem Funduszu Wyborczego) partia polityczna Polska 2050 wykazała, że w okresie sprawozdawczym pozyskała przychody w kwocie 3000,00 zł pochodzące od osób fizycznych. Wpłacone przez te osoby środki gromadzone były w całości na rachunku bankowym Partii o numerze 72 1090 1274 0000 0001 3511 2926 prowadzonym w Santander Bank Polska S.A. Do rachunku tego otwarty został rachunek VAT o nr 81 1090 1274 0000 0001 3674 5177, na którym nie dokonywano żadnych operacji i jego saldo w okresie sprawozdawczym wynosiło „0,00”. W załączniku do pozycji 18 sprawozdania [Środki finansowe pozyskane bezpośrednio na rachunki bankowe partii politycznej pochodzące od osób fizycznych – darowizny (pieniężne)] Partia wykazała 3000,00 zł pozyskane od jednej osoby fizycznej. Środków w tej kwocie Partia nie wykazała jednak w samej pozycji 18 jej sprawozdania finansowego.

Jednak z analizy historii bieżącego rachunku bankowego Partii wynika, że jej przychody w 2023 r. wyniosły 2000,00 zł i faktycznie pochodziły z darowizny dokonanej na jej rzecz przez osobę fizyczną będącą obywatelem polskim mającym stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, a zatem zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych i mieściły się w dopuszczalnym limicie wpłat od jednej osoby fizycznej określonym w art. 25 ust. 4 w związku z ust. 4a tej ustawy. Środki te w całości, zgodnie z art. 24 ust. 8 ustawy o partiach politycznych, gromadzone były na rachunku bankowym Partii.

Co prawda ta sama osoba fizyczna, w dniu 16 czerwca 2023 r., wpłaciła ponadto 1000,00 zł na rachunek bankowy Partii, ale środki te zostały tej osobie zwrócone w dniu 29 czerwca 2023 r. bez chociażby rozpoczęcia korzystania ze środków pochodzących z tej wpłaty. Środki te nie stanowiły zatem przychodu Partii w 2023 r. Oznacza to, że w pozycjach: 13, 14, 15 i 18 sprawozdania oraz w załączniku do ostatniej z tych pozycji, wykazane powinny zostać kwoty 2000,00 zł. Saldo rachunku bieżącego Partii na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosło 293,62 zł.

Z informacji Prezesa Zarządu Krajowego Partii oraz z umowy dotyczącej jej siedziby, dołączonych do sprawozdania finansowego, wynika między innymi, że Partia

swoją siedzibę wykorzystywała wyłącznie jako adres korespondencyjny i tylko do takiej formy korzystania z niej miała prawo. Nie generowało to w 2023 r. żadnych kosztów.

Partia posiadała w 2023 r. Fundusz Wyborczy. Na podstawie umowy z dnia 11 sierpnia 2023 r. otworzyła w Santander Bank Polska S.A. rachunek tego Funduszu o numerze 57 1090 1274 0000 0001 5502 0603. Do umowy tego rachunku wprowadzone zostało zastrzeżenie, że wpłaty na rzecz Funduszu Wyborczego mogą być dokonywane tylko w sposób określony w art. 36a ust. 3 ustawy o partiach politycznych, tj. jedynie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą.

W części sprawozdania dotyczącej przychodów i wydatków Funduszu Wyborczego Partia wykazała przychody w kwocie łącznej 54 573,90 zł, na które składały się darowizny od osób fizycznych wpłacone z zachowaniem limitu określonego w art. 36a ust. 1 i 2 ustawy o partiach politycznych (52 585,00 zł) oraz środki finansowe z wpłat własnych (z wyłączeniem środków pochodzących z subwencji) (1988,90 zł).

Również wydatki lub koszty poniesione ze środków Funduszu Wyborczego Partia wykazała w kwocie 54 573,90 zł, w tym 54 445,00 zł jako poniesione na udział Komitetu Wyborczego Partii w Wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (co odpowiada ustaleniom dokonany przez Państwową Komisję Wyborczą i zawartym w jej uchwale Nr 319/2024 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Polska 2050 z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 15 października 2023 r.) oraz 128,90 zł na koszty bankowe.

Z analizy historii rachunku bankowego Funduszu Wyborczego Partii wynika jednak, że zarówno przychody, jak i wydatki lub koszty Funduszu Wyborczego Partii w 2023 r. wyniosły 54 673,90 zł. Na rachunek Funduszu Wyborczego Polski 2050 w dniu 28 września 2023 r. wpłynęły bowiem środki w kwocie 100,00 zł wpłacone przez P.U.H. HOLO Paweł Holeczki jako darowizna. Pochodziły one zatem od podmiotu gospodarczego, tj. od podmiotu, od którego partia polityczna pozyskiwać środków nie może. Zgodnie bowiem z art. 36 ust. 1 w związku z art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, partii politycznej środki finansowe mogą być przekazywane jedynie przez obywateli polskich mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Niedopuszczalne jest zatem jej finansowanie przez innego rodzaju podmioty, w tym podmioty gospodarcze. Środki te zostały przez Partię przyjęte, o czym świadczy to, że w dniu 3 października 2023 r. saldo rachunku bankowego Funduszu Wyborczego Partii spadło poniżej 100,00 zł i wynosiło 97,40 zł. Jak stwierdził Sąd Najwyższy już samo rozpoczęcie wydatkowania przekazanej na rachunek Partii kwoty potwierdza

przyjęcie przez tę Partię środków pozyskanych w wyniku danej wpłaty. Partia nie odmówiła ich użycia i nie zwróciła jej przed rozpoczęciem jej wydatkowania, co oznaczałoby faktycznie jej nieprzyjęcie. Przeciwnie. Partia zagospodarowała część przekazanych jej środków wydatkując ją, co uzasadnia konkluzję, że doszło w tym przypadku do przyjęcia całości tych środków (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 września 2016 r., sygn. akt III SW 8/16). Konsekwencją przyjęcia przez ustrojodawcę zasady jawności finansowania partii politycznych jest określenie źródeł finansowania partii politycznych, w tym katalogu podmiotów, które mogą przekazywać partii politycznej środki finansowe oraz wartości niepieniężne. Ustawodawca w art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych jednoznacznie określił, że partii politycznej mogą być przekazywane środki finansowe jedynie przez obywateli polskich mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (z wyjątkiem subwencji i dotacji budżetowych). Niedopuszczalne jest więc przyjęcie przez Partię środków finansowych z nieudokumentowanych, niezidentyfikowanych źródeł, od osób niemających stałego miejsca zamieszkania w Polsce, jak również od podmiotów gospodarczych (postanowienie Sądu Najwyższego z 18 października 2023 r., I NSW 8/23).

Zgodnie z art. 39a ust. 1 i ust. 3 ustawy o partiach politycznych równowartość pozyskanych przez Partię z naruszeniem prawa korzyści majątkowej podlega przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Na podstawie art. 39a ust. 4 tej ustawy, Partia w terminie 60 dni od dnia wydania niniejszego postanowienia może dokonać dobrowolnej wpłaty na konto urzędu skarbowego, właściwego dla jej siedziby, równowartości środków finansowych pozyskanych niezgodnie z przepisami ustawy o partiach politycznych. Potwierdzenie przekazania kwoty 100,00 zł należy przedstawić Państwowej Komisji Wyborczej. W przypadku niedokonania dobrowolnej wpłaty, wszczęte zostanie postępowanie określone w art. 39a ust. 5 przywołanej ustawy.

Nie zmienia oceny tej sytuacji to, że Partia, po pozyskaniu kolejnych środków na rachunek jej Funduszu Wyborczego (30,00 zł) z rachunku bieżącego Partii, sama uznając, że wpłata wyżej przywoływanych środków finansowych w kwocie 100,00 zł na jej Fundusz Wyborczy jest niezgodna z przepisami ustawy o partiach politycznych, wypłaciła na rzecz P.U.H. HOŁO Paweł Holeczki równowartość tych środków, wypłatę tę opisując jako „Zwrot. Wpłaty na Fundusz Wyborczy mogą pochodzić tylko od osób fizycznych, a nie przedsiębiorstw”. Nieprawidłowość tej wpłaty potwierdził także biegły rewident w sprawozdaniu na temat sprawozdania finansowego Partii, w zakresie wpływów na jej Fundusz Wyborczy. Zatem Partia Polska 2050 dobrze zidentyfikowała nieprawidłowość tej wpłaty i potrzebę jej zwrotu

darczyńcy, ale zobowiązana była dokonać zwrotu środków pochodzących z tej wpłaty przed rozpoczęciem ich wydatkowania. Jak uznał bowiem Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 23 kwietnia 2002 r., III SW 2/02, przyjęcie środków finansowych od nieuprawnionych podmiotów będzie miało miejsce, jeżeli środki te zostaną "wydatkowane". Legalnie „wydatkować” można wyłącznie te środki finansowe, które pozostają w jej dyspozycji, a więc środki finansowe uprzednio przez nią "pozyskane", co jest równoznaczne ze stwierdzeniem, że wszystkie środki finansowe "wydatkowane" przez partię, to środki finansowe, które partii tej zostały uprzednio "przekazane" i przez nią zostały "przyjęte".

Operacja dokonana przez Partię nie może być uznana za zwrot środków wpłaconych na jej Fundusz Wyborczy przez przywoływane „przedsiębiorstwo”, albowiem – jak już wskazano – wcześniej Partia część pozyskanych od niego środków wydatkowała na swoje cele.

Skoro zatem wypłata środków w kwocie 100,00 zł, dokona w dniu 3 października 2023 r. z rachunku bankowego Funduszu Wyborczego Partii na rzecz P.U.H. HOŁO Paweł Holeczki, nie stanowiła zwrotu środków wpłaconych na rzecz tego Funduszu, to stanowiła niecelowy, a zatem niezgodny z art. 35 ust. 1 ustawy o partiach politycznych. Z przywołanego przepisu wynika bowiem jednoznacznie, że stały Fundusz Wyborczy partia polityczna tworzy w celu finansowania jej udziału w wyborach do Sejmu i do Senatu, w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, w wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz w wyborach organów samorządu terytorialnego.

Jak wynika z dokumentu bankowego z dnia 4 grudnia 2023 r., i co potwierdził także biegły rewident w swoim sprawozdaniu finansowym, Partia zamknęła rachunek bankowy jej Funduszu Wyborczego także w dniu 4 grudnia 2023 r. z saldem „0,00”.

Partia, wykazując w poszczególnych pozycjach sprawozdania finansowego błędne wartości, tj. składając sprawozdanie nieodpowiadające stanowi faktycznemu, dopuściła się uchybienia polegającego na naruszeniu art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych.

Poza tym, Polska 2050 w okresie sprawozdawczym nie dopełniła obowiązku prowadzenia na jej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej rejestru wpłat od osób fizycznych w kwocie przekraczającej w jednym roku 10 000 zł, z wyłączeniem składek członkowskich, o którym jest mowa w art. 25 ust. 6-13 ustawy o partiach

politycznych, oraz rejestru umów, będącego zbiorczym zestawieniem informacji o umowach zawartych przez partię polityczną, o którym jest mowa w art. 27a tej ustawy.

Wskazane powyżej naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego, zgodnie z art. 38a ust. 1 pkt 2 lit. a) w związku z ust. 2 i 3 ustawy o partiach politycznych stanowią uchybienia, które nie powodują odrzucenia sprawozdania finansowego Partii.

Od niniejszego postanowienia nie przysługuje środek prawny.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak